

9.4.2024

A9-0151/ 001-001

MÓDOSÍTÁSOK 001-001

előterjesztette: Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Jelentés

Nicolás González Casares

A9-0151/2024

Az uniós villamosenergia-piac szerkezete: irányelv

Irányelvi javaslat (COM(2023)0148 – C9-0038/2024 – 2023/0077B(COD))

Módosítás 1

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI*

a Bizottság javaslatához

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS

(EU) 2024/... IRÁNYELVE

(...)

**■ az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvnek
az uniós villamosenergia-piac szerkezetének javítása tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

---

* Módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ■ jel mutatja.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2)
bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

---

¹ HL C 293., 2023.8.18., 112. o.

² HL C, C/2023/253., 2023.10.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/253/oj>.

³ Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) 2021 szeptembere óta rendkívül magas árak és volatilitás figyelhető meg a villamosenergia-piacokon. Amint azt az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) az uniós nagykereskedelmi villamosenergia-piac szerkezetére vonatkozó, 2022 áprilisában készített végső értékelésében megállapította, ez főként a villamosenergia-termelésben felhasznált gáz magas árának a következménye.
- (2) Az Energiaközösségről szóló szerződés¹ egyik szerződő fele, Ukrajna elleni orosz agressziós háború eszkalációja és a kapcsolódó, 2022 februárja óta bevezetett nemzetközi szankciók ***gázválsághoz vezettek***, zavarokat okoztak a globális energiapiacokon, súlyosbították a magas gázárak problémáját, és jelentős dominóhatást gyakoroltak a villamosenergia-árakra. Az Ukrajna elleni orosz agressziós háború bizonytalanságot okozott a villamosenergia-termelő létesítmények által felhasznált egyéb nyersanyagok, például a feketeszén és a nyersolaj kínálatában is. Ez a villamosenergia-árak volatilitásának további jelentős növekedését vonta maga után. ***A villamosenergia-árak emelkedését több atomreaktor korlátozott rendelkezésre állása, valamint a vízerőművek alacsony teljesítménye tovább fokozta.***

---

¹ HL L 198., 2006.7.22., 18. o.

- (3) E helyzetre reagálva a Bizottság „*Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára*” című, 2021. októberi közleményében egy olyan *intézkedésekből álló eszköztárat javasolt*, amelyet az *Unió* és tagállamai felhasználhatnak a magas energiaárak *lakossági fogyasztókra* és vállalkozásokra gyakorolt azonnali hatásának kezelésére – ideértve a jövedelemtámogatást, az adókedvezményeket, *az energiamegtakarítási és -tárolási intézkedéseket* –, valamint a jövőbeli ársokkokkal szembeni reziliencia megerősítésére. 2022. március 8-i, „REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért” című közleményében a Bizottság egy sor további intézkedést vázolt fel az eszköztár megerősítése és az emelkedő energiaárakra való reagálás érdekében. 2022. március 23-án a Bizottság ideiglenes állami támogatási rendszert is létrehozott annak érdekében, hogy bizonyos támogatások enyhíthessék a magas energiaárak hatását.

- (4) 2022. május 18-i, a REPowerEU tervről szóló közleményében a Bizottság az energiamegtakarításra, az energiaellátás diverzifikálására, **a megnövelt energiahatékonysági célkitűzésre** és a megújuló energia gyorsított bevezetésére összpontosító további intézkedéseket vezetett be az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentése céljából, beleértve az Unió megújuló energiaforrásokra vonatkozó 2030-as célértékének 45 %-ra emelésére irányuló javaslatot is. Ezenkívül a Bizottság a „Rövid távú energiapiaci intervenciók és a villamosenergia-piac szerkezetének hosszú távú fejlesztése – Cselekvési terv” című, 2022. május 18-i közleményében a magas energiaárak kezelését célzó további rövid távú intézkedések megállapítása mellett meghatározta azokat a területeket, amelyeken javítani lehet a villamosenergia-piac szerkezetét, és bejelentette, hogy a jogszabályi keret **módosítása** céljából értékelni kívánja ezeket a területeket.

- (5) Az energiaár-válság és a biztonsági aggályok sürgős kezelése, valamint a polgárokat érintő áremelkedések visszaszorítása érdekében, **az Unió több jogi aktust is elfogadott, többek között az (EU) 2022/1032 európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹, amely megbízható földgáztárolási rendszert hozott létre, az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletet², amely a gáz- és villamos energia iránti kereslet csökkentésére irányuló hatékony intézkedéseket irányozott elő, az (EU) 2022/1854 tanácsi rendeletet³, amely a gáz- és villamosenergia-piacokon keletkező rendkívüli nyereségek elkerülését célzó árkorlátozó mechanizmusokat hozott létre, valamint az (EU) 2022/2577 tanácsi rendeletet⁴, amely a megújulóenergia-létesítmények engedélyezési eljárásainak felgyorsítására vonatkozó intézkedéseket állapított meg.**

---

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (2022. június 29.) az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.).*

² *A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).*

³ *A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261. I, 2022.10.7., 1. o.).*

⁴ *A Tanács (EU) 2022/2577 rendelete (2022. december 22.) a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról (HL L 335., 2022.12.29., 36. o.).*

- (6) Az (EU) 2018/1999¹, az (EU) 2019/942² és az (EU) 2019/943³ európai parlamenti és tanácsi rendeletre, az (EU) 2018/2001⁴, az (EU) 2018/2002⁵ és az (EU) 2019/944⁶ európai parlamenti és tanácsi irányelvre (összefoglalóan közismert néven a „Tiszta energia minden európainak” csomag) épülő, jól integrált **energiapiac** lehetővé teszi az Unió számára, hogy **minden** körülmények között, az ellátásbiztonság garantálása és a dekarbonizációs folyamat fenntartása mellett kihasználja az egységes energiapiac gazdasági előnyeit **annak érdekében, hogy teljesítse az uniós klímasemlegességi célkitűzést**. A határokon átnyúló összekapcsolhatóság a villamosenergia-rendszerek biztonságosabb, megbízhatóbb és hatékonyabb működését, **valamint a rövid távú ársokkokkal szembeni fokozott rezilienciát** is biztosítja.

---

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).*

² *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/942 rendelete (2019. június 5.) az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról (HL L 158., 2019.6.14., 22. o.).*

³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).*

⁴ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).*

⁵ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2002 irányelve (2018. december 11.) az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 328., 2018.12.21., 210. o.).*

⁶ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).*

(7) *A belső energiapiac megerősítéséhez, valamint az éghajlatváltozással és az energetikai átállással kapcsolatos célkitűzések eléréséhez az Unió villamosenergia-hálózatának jelentős korszerűsítésére van szükség annak érdekében, hogy képes legyen kezelni a megújulóenergia-kapacitás jelentős növekedését, a termelési mennyiségek időjárási körülményektől függő változékonyságát, az Unió-szerte változó villamosenergia-áramlási mintákat, valamint a például az elektromos járművekhez és a hőszivattyúkhoz kapcsolódó új keresletet. A hálózatokba történő, határokon belüli és határokon átnyúló beruházások elengedhetetlenek a belső villamosenergia-piac megfelelő működéséhez, ideértve az ellátásbiztonságot is. Erre azért van szükség, hogy a megújuló energiát és a keresletet integrálni lehessen egy olyan környezetben, ahol ezek egymástól a korábbiaknál távolabb helyezkednek el, végső soron pedig az uniós éghajlat- és energiapolitikai célok eléréséhez. Ezért az uniós villamosenergia-piac valamennyi reformjának hozzá kell járulnia egy integráltabb uniós villamosenergia-hálózat megvalósításához annak biztosítása érdekében, hogy a villamosenergia-hálózatok összeköttetése tekintetében 2030-ra valamennyi tagállam elérje az (EU) 2018/1999 rendelet 4. cikke d) pontjának 1. alpontjában a villamosenergia-hálózatok összeköttetése vonatkozásában megállapított legalább 15 %-os célnak megfelelő szintet, hogy ezt a rendszerösszekötő kapacitást a lehető legnagyobb mértékben a határokon átnyúló kereskedelem céljára használják, és hogy az Unió villamosenergia-hálózatát és konnektivitási infrastruktúráját, például az (EU) 2022/869 rendelet¹ által létrehozott, közös érdekű uniós projekteket kiépítsék, illetve korszerűsítsék. Valamennyi uniós polgár és vállalkozás számára megfelelő konnektivitást kell biztosítani, mivel ez jelentős lehetőségeket teremthet számukra az Unió energetikai átállásában és digitális transzformációjában való részvételre. Különös figyelmet kell fordítani az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében említett legkülső régiókra, amely cikk elismeri e régiók sajátos korlátait, és egyedi intézkedések elfogadásáról rendelkezik rájuk vonatkozóan.*

1

- (8) A villamosenergia-piac jelenlegi szerkezete hozzájárult ahhoz, hogy a kiskereskedelmi villamosenergia-piacokon olyan új és innovatív termékek, szolgáltatások és intézkedések jelenjenek meg, amelyek hozzájárulnak az energiahatékonysághoz és a megújuló energia használatának elterjedéséhez, valamint további lehetőségeket biztosítanak annak érdekében, hogy segítsenek a fogyasztóknak csökkenteni az energiaszámláikat, többek között kis termelőlétesítmények és a keresletoldali választ biztosító újonnan megjelent szolgáltatások révén. Az Unió jövőbeli villamosenergia-piacainak és villamosenergia-rendszereinek egyik kulcsfontosságú elemét az energiarendszer digitalizálásában rejlő lehetőségek megléte és azok kiaknázása – például a fogyasztók aktív részvétele – képezi. Ezzel egyidejűleg tiszteletben kell tartani a fogyasztók döntéseit, és lehetővé kell tenni számukra, hogy a különféle szerződéses ajánlatok nyújtotta előnyök közül választhassanak, **valamint a lakossági fogyasztóknak az energiaválság során védelmet kell kapniuk a magas árakkal szemben. Az energiarendszer integrációja az energiarendszer egészének tervezésére és működtetésére irányul – több energiahordozóra, infrastruktúrára és fogyasztási ágazatra kiterjedően – azáltal, hogy szorosabb kapcsolatokat és szinergiát hoz létre közöttük, valamint a digitalizáció támogatásával, azzal a céllal, hogy biztonságos, megfizethető, megbízható és fenntartható energetikai szolgáltatásokat lehessen nyújtani.**
- (9) Az energiaválsággal összefüggésben a villamosenergia-piac jelenlegi szerkezetét érintő számos hiányosságra és **váratlan következményre** is fény derült a fosszilis tüzelőanyag-árak növekedésének és ingadozásának a rövid távú villamosenergia-piacokra gyakorolt hatásával kapcsolatban, ami kiszolgáltatott helyzetbe hozza a **lakossági fogyasztókat** és a vállalkozásokat a jelentős áremelkedésekkel és az azokból eredő, a villamosenergia-számláikon megmutatkozó hatásokkal szemben.

- (10) A megújuló energia és a tiszta, rugalmas technológiák gyorsabb elterjedése a legfenntarthatóbb és legköltséghatékonyabb módja annak, hogy strukturálisan csökkenjen a villamosenergia-termeléshez szükséges fosszilis tüzelőanyagok iránti kereslet, és hogy – a villamosítás és az energiarendszer integrációja révén – lehetővé váljon a közvetlen fogyasztás. Alacsony működési költségük miatt a megújuló energiaforrások Unió-szerte pozitív hatást gyakorolhatnak a villamosenergia-árakra, és hozzájárulhatnak a fosszilis tüzelőanyagok ■ fogyasztásának csökkentéséhez.
- (11) A villamosenergia-piac szerkezetében végrehajtott változtatásoknak biztosítaniuk kell, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia fokozódó elterjedéséből és az energetikai átállás egészéből származó előnyök eljussanak a fogyasztókhoz – beleértve a legkiszolgáltatottabb fogyasztókat is –, hogy a fogyasztók végső soron védelmet kapjanak az energiaválságokkal szemben, valamint hogy ne kerüljön még több lakossági fogyasztó az energiaszegénység csapdájába. ***E változtatásoknak*** enyhíteniük kell a fosszilis tüzelőanyagok, különösen a gáz magas árának a villamosenergia-árakra gyakorolt hatását, mégpedig azzal a céllal, hogy a lakossági fogyasztók és a vállalkozások hosszabb távon kihasználhassák a fenntartható megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású forrásokból származó megfizethető és biztonságos energia előnyeit, ***valamint az energiahatékony megoldásokat az általános energiaköltségek mérséklésében, és ez csökkentheti a villamosenergia-hálózat és a termelési kapacitás bővítésének szükségességét.***

- (12) A villamosenergia-piaci szerkezet **reformjának célja, hogy valamennyi fogyasztó számára megfizethető és versenyképes villamosenergia-árak alakuljanak ki.** **Ennélfogva nemcsak** a fogyasztók **javát kell szolgálnia, hanem** az uniós iparágak versenyképességét is javítania kell a karbonsemlegességre való átállásuk megvalósításához szükséges tiszta technológiákkal kapcsolatos beruházások megkönnyítésével. Az Unió energetikai átállását erőteljes, tiszta gyártási technológiákra épülő bázisnak kell támogatnia. Az említett reformok támogatni fogják az ipar megfizethető villamosítását, és elősegítik, hogy az Unió globális vezető szerepet töltsön be a tisztaenergia-technológiákkal kapcsolatos kutatás és innováció terén.

- (13) Az új termelő- és keresleti létesítmények, különösen a megújulóenergia-erőművek hálózathoz való csatlakoztatásának folyamata gyakran szenved késedelmet. E késedelmek egyik oka a beruházó által választott helyszínen rendelkezésre álló hálózati kapacitás hiánya, ami a hálózat bővítését vagy megerősítését teszi szükségessé annak érdekében, hogy a létesítményeket csatlakoztatni lehessen a rendszerhez. Egy arra vonatkozó új követelmény bevezetése, hogy a villamosenergia-rendszerüzemeltetők – mind átviteli, mind elosztási szinten – tegyék közzé és frissítsék a működési területükön **új csatlakozások számára** rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozó információkat, megkönnyítené a beruházók számára, hogy hozzájussanak a hálózati kapacitás rendszeren belüli rendelkezésre állására vonatkozó információkhoz, ezáltal hozzájárulna a döntéshozatal gyorsításához, ez pedig gyorsítaná a megújuló energia megkívánt alkalmazását. ***Az elosztórendszer-üzemeltetőknek rendszeresen – legalább negyedévenként – naprakésszé kell tenniük az említett információkat. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy határozzanak, hogy ezt a követelményt nem alkalmazzák azokra a villamosenergia-ipari vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót vagy kis, szigetüzemben működő rendszereket látnak el, ugyanakkor a tagállamoknak egyrészt arra kell ösztönözniük az említett vállalkozásokat, hogy évente egyszer bocsássák a rendszerhasználók rendelkezésére ezeket az információkat, másrészt pedig elő kell mozdítaniuk az elosztórendszer-üzemeltetők közötti, e célt szolgáló együttműködést. A rendszerüzemeltetőknek emellett közzé kell tenniük a rendelkezésre álló hálózati kapacitások meghatározásához használt kritériumokat is; ezek lehetnek például a következők: a fennálló kereslet és a termelőkapacitások, az újabb rendszerhasználók lehetséges további integrációjának értékelésére vonatkozó feltételezések, a lehetséges energiakorlátozásokra vonatkozó releváns információk, valamint a jövőben várható releváns hálózatfejlesztésekkel kapcsolatos várakozások.***

- (14) Továbbá, a hálózathoz való csatlakozás iránti kérelmekkel kapcsolatos hosszú válaszadási idő problémájának kezelése érdekében, az elosztórendszer-üzemeltetőknek egyértelmű és átlátható tájékoztatást kell nyújtaniuk a rendszerhasználók számára a csatlakozási kérelmek feldolgozásának állapotáról és kezeléséről. Az elosztórendszer-üzemeltetőknek **■** a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül kell megadniuk az említett tájékoztatást, **és azt rendszeresen, legalább negyedévente frissíteniük kell.**
- (15) ***Az olyan területeken, ahol a villamosenergia-hálózatok hálózati kapacitása korlátozott vagy nincsen hálózati kapacitásuk, a hálózati csatlakozást kérelmező rendszerhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy nem garantált szállításra vonatkozó, rugalmas hálózati csatlakozási szerződést kössenek. Az ilyen hálózati csatlakozási szerződésekben figyelembe lehet venni például az energiatárolást, illetve korlátozni lehet azokat az időszakokat, amelyekben a villamosenergia-termelő üzem villamos energiát táplálhat be a hálózatba, vagy az exportálható kapacitást, lehetővé téve a részleges csatlakozást. Az említett területeken a rendszerüzemeltetőknek fel kell ajánlaniuk a rugalmas hálózati csatlakozási szerződés megkötésének lehetőségét. A szabályozó hatóságoknak olyan keretet kell kidolgozniuk az említett rugalmas csatlakozások rendszerüzemeltetők általi létrehozására vonatkozóan, amely biztosítja a következőket: a strukturális megoldásokat nyújtó hálózat-megerősítések élveznek elsőbbséget; a hálózati csatlakozási szerződéseket garantált szállításra vonatkozóvá alakítják át, amint a hálózat arra alkalmassá válik; a rugalmas csatlakozásokat végleges megoldásként bevezetik azokon a területeken, ahol a hálózat megerősítése nem hatékony megoldás; valamint, a lehetőségekhez mérten, átláthatóvá teszik a hálózati csatlakozást kérelmező rendszerhasználók számára, hogy milyen korlátozási szintek várhatók a rugalmas hálózati csatlakozási szerződés keretében.***

- (16) Az energiaválság alatt a fogyasztóknak rendkívül ingadozó nagykereskedelmi energiaárakkal kellett szembesülniük, és csak korlátozott lehetőségük volt az energiapiacra való aktív részvételre. Ennek következtében sok **lakossági fogyasztó** ütközött **pénzügyi nehézségekbe, és nem tudták rendezni a számláikat**. Ez leginkább a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat és az energiaszegénység sújtotta felhasználókat érinti, de a közepes jövedelmű **lakossági fogyasztók** is szembesültek ezekkel a kihívásokkal. **A magas energiaárak a fogyasztók egészségére, jóllétére és az általános életminőségre is negatív hatást gyakorolhatnak**. Ezért fontos javítani a fogyasztói jogokat és a fogyasztók védelmét, lehetővé téve a fogyasztók számára, hogy részesüljenek az energetikai átállás előnyeiből, villamosenergia-számláik függetlenné váljanak az energiapiacokon tapasztalható rövid távú ármozgásoktól, valamint hogy ismét egyensúlyba kerüljön a kockázat ellátók és fogyasztók közötti megoszlása.

- (17) Szükséges, hogy az ajánlatok széles választéka álljon a fogyasztók rendelkezésére, hogy azokból az igényeiknek megfelelő szerződést választhassanak. Az ellátók azonban csökkentették ajánlataik számát, egyre ritkábbak a rögzített áras szerződések, és az ajánlatok választéka is szegényebb lett. A fogyasztók számára mindig lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megfizethető, rögzített áras, határozott idejű **villamosenergia-ellátási** szerződést válasszanak, az ellátók számára pedig nem szabad lehetővé tenni, hogy a szerződés lejárta előtt egyoldalúan módosítsák a szerződéses feltételeket **vagy megszüntessék a szerződést. Mindazonáltal a dinamikus árazású szerződések továbbra is elengedhetetlenek, és a megújuló energiaforrások növekvő térnyerése segítheti a fogyasztókat az energiaszámláik csökkentésében. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a 200 000-nél több végfelhasználóval rendelkező, kizárólag dinamikus árazású szerződéseket kínáló ellátókat mentesítsék a rögzített áras, határozott idejű szerződések felajánlásának kötelezettsége alól, feltéve, hogy ez a mentesítés nem gyakorol negatív hatást a versenyre, és fennmarad a határozott idejű, rögzített áras szerződések kellő választéka.**

- (18) Ha az ellátók nem gondoskodnak arról, hogy a villamosenergia-portfóliójuk megfelelő fedezettel rendelkezzen, a nagykereskedelmi villamosenergia-árak változásai pénzügyi kockázatot jelenthetnek számukra és a csődjükhöz vezethetnek, az pedig ahhoz, hogy a költségeiket a fogyasztókra és a hálózat más használóira hárítják át. Ezért az ellátóknak rögzített áras szerződések felkínálása esetén megfelelő fedezettel kell rendelkezniük. A megfelelő fedezeti stratégia kialakításakor figyelembe kell venni az ellátók saját termeléshez való hozzáférését és kapitalizációját, valamint a nagykereskedelmi piaci árak változásainak való kitettségét, ***az ellátó méretét és a piac szerkezetét. A megfelelő fedezeti stratégiák megléte olyan általános szabályokkal biztosítható, amelyeket az egyes ellátók pozícióinak vagy stratégiáinak konkrét felülvizsgálata nélkül felügyelnek. Az ellátókra vonatkozó stresszteszttek és jelentéstételi követelmények eszközként szolgálhatnak az ellátók fedezeti stratégiáinak értékeléséhez.***

- (19) A fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy megválasszthassák azt az ellátót, amelyik az igényeiknek leginkább megfelelő árat és szolgáltatást kínálja számukra. A mérési és egyedi mérési technológia, valamint az információs és kommunikációs technológia fejlődése ma már műszakilag lehetővé teszi, hogy egyetlen telephelyen több ellátó is működjön. A felhasználóknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy külön ellátót válasszanak, **különösen** az olyan készülékekhez – mint például a hőszivattyúkhöz vagy elektromos járművekhez – szükséges villamos energia esetében, amelyek különösen nagy fogyasztásúak, vagy amelyek az árjelzéseknek megfelelően képesek automatikusan átütemezni a villamosenergia-fogyasztásukat. ***E célból lehetővé kell tenni a felhasználók számára, hogy a telephelyükhöz tartozó egyetlen csatlakozási pont több fogyasztásmérő és számlázási pontot is magában foglaljon, lehetővé téve a különböző készülékek külön-külön történő mérését és ellátását. A fogyasztásmérő pontokat egyértelműen meg kell különböztetni egymástól, és azoknak meg kell felelniük az alkalmazandó műszaki előírásoknak. Az ehhez kapcsolódó költségek megosztásának szabályait a tagállamoknak kell megállapítaniuk. Amennyiben az okos mérési rendszerek akár több fogyasztásmérő pontot is közvetlenül magukban foglalhatnak, a használatuk lehetőséget biztosít arra, hogy a felhasználók egyidejűleg több villamosenergia-ellátási szerződéssel rendelkezzenek. Az ellátóknak csak az általuk ellátott fogyasztásmérő és számlázási pontok tekintetében van kiegyenlítő szabályozási felelősségük.***

Ezenkívül a rugalmas, szabályozható terhelésű készülékekhez csatlakoztatott vagy azokba ágyazott, **célzott fogyasztásmérési megoldások használatának lehetővé tétele révén** a végfelhasználók ösztönzőkön alapuló egyéb keresletoldali válaszrendszerekben is részt vehetnek, amelyek rugalmassági szolgáltatásokat nyújtanak a villamosenergia-piacon, valamint az átvitelrendszer- és az elosztórendszer-üzemeltetők számára. Összességében az említett intézkedéseknek **összeegyeztethetőnek kell lenniük az energiamegosztással**, hozzá kell járulniuk a keresletoldali válaszok szélesebb körű alkalmazásához és a tudatos fogyasztói magatartás kialakításához, lehetővé téve **a felhasználók számára**, hogy nagyobb ellenőrzést gyakoroljanak saját energiafogyasztásuk és számláik felett, miközben további rugalmasságot biztosítanak a villamosenergia-rendszer számára a keresleti és kínálati ingadozások kezelése érdekében.

- (20) Az egyre összetettebbé váló energia-ellátási ajánlatok és a különböző marketinggyakorlatok miatt a fogyasztók számára gyakran nehézséget okoz, hogy maradéktalanul megértsék az ellátók által adott ajánlatok vagy az aláírt szerződések minden vonatkozását. Gyakran előfordul különösen az, hogy nem egyértelműek az olyan elemek, mint az ár megállapításának módja, a szerződés megújításának feltételei, a szerződés megszüntetésének következményei, illetve a feltételek ellátó általi megváltoztatásának okai. Ezért az energia-ellátási ajánlatokra vonatkozó legfontosabb információkat az ellátóknak vagy az aggregálásban részt vevő piaci szereplőknek a szerződés megkötése vagy meghosszabbítása előtt tömör és könnyen érthető módon kell a fogyasztók rendelkezésére bocsátaniuk.

- (21) A fogyasztók folyamatos ellátásának biztosítása érdekében – *különösen az ellátó kiesése esetére – a tagállamoknak végső menedékes ellátói rendszert kell bevezetniük. Lehetővé kell tenni, hogy a végső menedékes ellátót akár az ellátó kiesését megelőzően, akár annak bekövetkezésekor ki lehessen jelölni. Az ilyen végső menedékes ellátó* egyetemes szolgáltatónak tekinthető. A végső menedékes ellátó lehet egy vertikálisan integrált vállalkozás elosztási feladatokat is ellátó értékesítési részlege, amennyiben megfelel az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi *irányelvben*¹ foglalt szétválasztási követelményeknek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a tagállamok kötelesek lennének rögzített minimáláron biztosítani az ellátást. *Amennyiben egy tagállam arra kötelez egy végső menedékes ellátót, hogy villamos energiával lásson el olyan felhasználót, amely nem kap piaci alapú ajánlatokat, az (EU) 2019/944 irányelv 5. cikkében előírt feltételek alkalmazandók, és az említett kötelezettség csak annyiban foglalhat magában szabályozott árat, amennyiben a szóban forgó felhasználó jogosult a szabályozott árak igénybevételére. Annak megítélésakor, hogy a nem lakossági fogyasztó által kapott ajánlatok piaci alapúak-e, a tagállamoknak figyelembe kell venniük az egyedi kereskedelmi és műszaki körülményeket. Amennyiben egy tagállam ezen irányelv hatálybalépésének időpontja előtt tisztességes, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás keretében végső menedékes ellátót jelölt ki, nem szükséges új eljárást indítani a végső menedékes ellátó kijelölésére.*

---

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).*

- (22) Az energiamegosztás megteremtheti a magas és ingadozó nagykereskedelmi piaci árak fogyasztói energiaszámlákra gyakorolt hatásaival szembeni rezilienciát, elősegítheti a tudatos fogyasztói magatartás szélesebb körben történő kialakítását olyanok számára is – mint például a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók –, akiknek egyébként pénzügyi vagy földrajzi korlátok miatt nincs lehetőségük arra, hogy aktív felhasználóvá váljanak, emellett további magántőke-befektetések mozgósításával és a javadalmazási módok diverzifikálásával előmozdítja a megújuló energia használatának fokozott elterjedését. A megfelelő árjelzések és tárolólétesítmények integrálásával az energiamegosztás hozzájárulhat azoknak az alapoknak a megteremtéséhez, amelyek a kisebb fogyasztók rugalmassági potenciáljának kiaknázásához szükségesek. *Az ezen irányelvben foglalt, energiamegosztással kapcsolatos rendelkezések kiegészítik az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és a tanácsi irányelv 21. cikkében és az (EU) 2019/944 irányelv¹ 15. cikkében foglalt, termelő-fogyasztókkal kapcsolatos rendelkezéseket, különösen a kollektíven eljáró termelő-fogyasztók tekintetében.*
- (23) A tároló- vagy termelőlétesítményt birtokló vagy bérlő aktív felhasználók számára biztosítani kell a jogot arra, hogy a többlettermelést **akár díj ellenében, akár térítésmentesen** megosszák, és lehetővé tegyék más fogyasztók számára, hogy aktív felhasználóvá váljanak, vagy hogy a közösen bérelt vagy birtokolt – **legfeljebb 6 MW teljesítményű** – létesítményekben előállított vagy tárolt megújuló energiát közvetlenül vagy harmadik félnek minősülő szervezón keresztül megosszák.

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

Az energiamegosztási rendszerekben részt vevő – közép vállalkozásnál nagyobb – felhasználók esetében a termelőlétesítmény energiamegosztási rendszerhez kapcsolódó beépített kapacitása legfeljebb 6 MW lehet, az energiamegosztásra pedig a tagállamok által meghatározott helyi területen vagy szűkebb földrajzi területen belül kerülhet sor. A többlettermelés vételár ellenében történő megosztásáért járó kifizetések eszközölhetők mind közvetlenül az aktív felhasználók között, mind automatizáltan egy szereplők közötti kereskedési platformon keresztül. Az energiamegosztási megállapodások vagy aktív felhasználók közötti magánszerződésen alapulnak, vagy jogi személyiséggel bíró szervezeten keresztül szerveződnek. Az (EU) 2018/2001 ■ irányelvben meghatározott megújulóenergia-közösségre vagy az (EU) 2019/944 ■ irányelv 2. cikkének 11. pontjában meghatározott helyi energiaközösségre vonatkozó kritériumokat magában foglaló, jogi személyiséggel bíró szervezet megszathatja tagjaival a teljes mértékben tulajdonukban lévő létesítményekben előállított villamos energiát. Az energiamegosztás védelmi és tudatos fogyasztói magatartás kialakítására vonatkozó keretének különös figyelmet kell fordítania a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra és az energiaszegénység által érintett felhasználókra.

- (24) Az energiamegosztás révén megvalósul a több, közösen eljáró aktív felhasználó által a **nyilvános** hálózatba betáplált saját termelésű vagy tárolt villamos energia kollektív fogyasztása. A tagállamoknak megfelelő informatikai infrastruktúrát kell létrehozniuk, amely lehetővé teszi **a felhasználónak egyrészt a mért teljes fogyasztására, másrészt a saját termelésű vagy tárolt megújuló energia – teljes fogyasztásból levont** – fogyasztására vonatkozó, egy bizonyos fogyasztási időszakon belüli adminisztratív adatok összehasonlítását, **mégpedig a felhasználó ellátója által kiállított** energiaszámla energiakomponensének kiszámítása **és ezáltal a felhasználó számlájának csökkentése** céljából. Az e létesítmények által termelt energiát a felhasználók összesített terhelési profiljai között kell elosztani az aktív felhasználók által előre meghatározott vagy elfogadott statikus, változó vagy dinamikus számítási módszerek alapján. **Az energiamegosztásban részt vevő aktív felhasználók pénzügyi felelősséggel tartoznak az általuk okozott egyensúlyhiányokért, az aktív felhasználók azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy kiegyenlítő szabályozási felelősségüket más piaci szereplőkre ruházzák át. Az ezen irányelvvel bevezetett valamennyi fogyasztói jog és kötelezettség alkalmazandó az energiamegosztási rendszerekben részt vevő végfelhasználókra. Azok a lakossági fogyasztók azonban, amelyek különálló lakossági fogyasztók esetében legfeljebb 10,8 kW beépített kapacitással, többlakásos épületek esetében pedig legfeljebb 50 kW beépített kapacitással rendelkeznek, nem kötelezhetők arra, hogy eleget tegyenek az ellátói kötelezettségeknek. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket a határértékeket a nemzeti körülmények tükrében kiigazítsák, különálló lakossági fogyasztók esetében legfeljebb 30 kW-ra, többlakásos épületek esetében pedig 40 kW és 100 kW közötti értékre.**

- (25) *A plug-in típusú mini napelemes rendszerek – egyéb rendszerekkel és technológiákkal együtt – hozzájárulhatnak a megújuló energia használatának fokozott elterjedéséhez, valamint a polgároknak az energetikai átállásban való részvételéhez. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az adminisztratív és műszaki terhek enyhítésével előmozdítsák az említett rendszerek bevezetését. A szabályozó hatóságok részére lehetőséget kell adni arra, hogy megállapítsák a plug-in típusú mini napelemes rendszerekből származó villamos energia betáplálására vonatkozó hálózati díjakat, illetve meghatározzák az említett díjak kiszámításának módszertanát. Az adott tagállamokban fennálló helyzettől függően lehetővé kell tenni, hogy e díjak nagyon alacsonyak vagy akár nulla értékűek, mindazonáltal a költségeket tükrözzék, átláthatóak és megkülönböztetésmentesek legyenek.*
- (26) A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat és az energiaszegénység által érintett felhasználókat megfelelően védeni kell a villamosenergia-ellátásból való kizárással szemben, és nem szabad őket olyan helyzetbe hozni, amely a hálózatról való lecsatlakozásra kényszeríti őket. *A tagállamoknak ezért gondoskodniuk kell arról, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók teljes mértékben védettek legyenek a villamosenergia-ellátásból való kizárással szemben, és ennek érdekében meg kell hozniuk a megfelelő intézkedéseket, többek között a villamosenergia-ellátásból való kizárás és az egyéb hasonló intézkedések megtiltását.* Továbbra is alapvető fontosságú az ellátók és minden releváns nemzeti hatóság szerepe abban, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók által az energiafogyasztásuk és költségeik kezelése érdekében igénybe vehető, rövid és hosszú távon egyaránt megfelelő intézkedéseket határozzanak meg, emellett az ellátóknak és a releváns nemzeti hatóságoknak szorosan együtt kell működniük a szociális biztonsági hatóságokkal. *Számos eszköz és bevált gyakorlat áll a tagállamok rendelkezésére, amelyek magukban foglalják többek között – de nem kizárólag – a következőket: a villamosenergia-ellátásból való kizárással szembeni egész éves vagy szezonális tilalom, az eladósodás megelőzése, valamint az energiaszámláik kifizetése tekintetében nehézségekkel szembesülő felhasználókat támogató fenntartható megoldások.*

(27) *A fogyasztóknak joguk van az ellátójuk által lefolytatott panasztételi eljárások, valamint peren kívüli vitarendezési eljárások igénybevételére annak érdekében, hogy a jogaiknak ténylegesen érvényt szerezzenek, és az ellátóval való – különösen a számlákkal vagy a fizetendő összeggel kapcsolatos – nézeteltérés esetén ne kerüljenek hátrányos helyzetbe. Amennyiben a felhasználók igénybe veszik az említett eljárásokat, az ellátók nem szüntethetik meg a szerződést a még vita tárgyát képező tényezők alapján. Az ellátóknak és a felhasználóknak továbbra is élvezniük kell a szerződés szerinti jogaikat és teljesíteniük kell a szerződés szerinti kötelezettségeiket – különösen a villamosenergia-ellátás és a szóban forgó villamos energia árának megfizetése tekintetében –, és a panasztételi eljárások nem adhatnak alapot olyan visszaélésekre, amelyek lehetővé teszik, hogy a felhasználók ne tegyenek eleget a szerződés szerinti kötelezettségeiknek, többek között a számláik kifizetésének. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak az említett panasztételi és vitarendezési eljárásokkal való visszaélések megelőzésére.*

- (28) A villamosenergia-ellátás árképzésébe való állami beavatkozás elvben piactorzító intézkedésnek minősülne. Az ilyen beavatkozásoknak ezért csak megfelelő esetben, közszolgáltatási kötelezettségként, meghatározott feltételek mellett szabad végrehajthatónak lenniük. Ezen irányelv értelmében szabályozott árak alkalmazhatók a kiszolgáltatók helyzetében lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók esetében, beleértve a költség alatti árakat is, valamint – átmeneti intézkedésként – a lakossági fogyasztók és a mikrovállalkozások esetében, **függetlenül attól, hogy villamosenergiaár-válság áll-e fenn.** Villamosenergiaár-válság idején, amikor a villamos energia nagy- és kiskereskedelmi árai jelentősen emelkednének, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a szabályozott árak alkalmazását ideiglenesen kiterjesszék a kisvállalkozásokra és a középvállalkozásokra is. Mind a lakossági fogyasztók, mind pedig a kisvállalkozások és a középvállalkozások esetében, kivételesen és átmenetileg lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy költség alatti szabályozott árakat határozzanak meg, feltéve, hogy ez nem okoz torzulást az ellátók között, és az ellátók villamosenergiaár-válság esetén kompenzációt kapnak a költség alatti ellátás költségeiért. Ügyelni kell azonban arra, hogy ez az árszabályozás célzott legyen, és ne ösztönözzön a fogyasztás növelésére. Ezért az **árszabályozás ideiglenes kiterjesztését** lakossági fogyasztók esetében a lakossági fogyasztók mediánfogyasztásának 80 %-ára, kisvállalkozások és középvállalkozások esetében pedig az előző évi fogyasztás 70 %-ára kell korlátozni. A **Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján, végrehajtási határozat útján kell megállapítania a regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válság fennállását. Annak értékelését, hogy fennáll-e az említett válság, a szokásos piaci működés idején érvényes árakkal való összehasonlítás alapján kell elvégezni, tehát ki kell zárni azon korábbi válságok hatását, amelyek fennállása ezen irányelv értelmében került megállapításra.**

A végrehajtási határozatban meg kell határozni az említett megállapítás érvényességi idejét is, amely időtartam alatt a szabályozott árak ideiglenes kiterjesztése alkalmazandó, és amely legfeljebb egy év lehet. Amennyiben továbbra is teljesülnek a regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válság fennállása megállapításának feltételei, a Tanács számára lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság javaslata alapján meghosszabbítsa a végrehajtási határozat érvényességi idejét. A Tanács végrehajtási hatáskörökkel való felruházása megfelelően figyelembe veszi a villamosenergia-ellátás árképzésébe való kiterjesztett körű állami beavatkozás aktiválására vonatkozó döntés politikai jellegét, ami a különböző szakpolitikai megfontolások gondos mérlegelését teszi szükségessé, valamint figyelembe veszi, hogy az említett végrehajtási határozat milyen horizontális következményekkel jár a tagállamokra nézve. Kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók esetében a tagállamok által alkalmazott árszabályozás az (EU) 2019/944 irányelv 5. cikkével összhangban kiterjedhet az ár 100 %-ára. Mindenesetre, regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válság megállapítása esetén a belső piac indokolatlan torzulásának elkerülése érdekében egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani minden olyan tagállam között, amelyet érint az ezt megállapító határozat.

- (29) *A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az EUMSZ 107. és 108. cikkével összhangban villamosenergiaár-válság idején és az árak kivételesen komoly emelkedése esetén támogatást biztosítsanak az ipari fogyasztók villamosenergia-többletköltségeihez.*

(30) *Mivel Észtország, Lettország és Litvánia hálózatai még nincsenek szinkronizálva az uniós villamosenergia-rendszerrel, ezek az országok nagyon sajátos kihívásokkal néznek szembe a kiegyenlítő piacok szervezése és a kiegészítő szolgáltatások piaci alapú beszerzése során. Jóllehet a hálózatok szinkronizálása folyamatban van, a stabil szinkronizált rendszer-üzemeltetés egyik kritikus előfeltétele, hogy elegendő kiegyenlítő szabályozási kapacitási tartalék álljon rendelkezésre a frekvenciaszabályozáshoz. A balti országok azonban – mivel frekvenciagazdálkodásuk az orosz szinkronterületről függ – még nem voltak abban a helyzetben, hogy kialakítsák saját működő kiegyenlítő piacukat. Az Ukrajna elleni orosz agressziós háború jelentősen növelte a saját kiegyenlítő piacok hiányából eredő ellátásbiztonsági kockázatot. Észtországot, Lettországot és Litvániát ezért mentesíteni kell az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 40. cikkének (4) bekezdésében és 54. cikkének (2) bekezdésében foglalt bizonyos rendelkezésekben meghatározott követelmények alól, amennyiben ez a rendszerbiztonság átmeneti időszak alatti biztosításához szükséges. Az Észtországra, Lettországra és Litvániára vonatkozó átmeneti időszakokat a hálózatok szinkronizálását követően a lehető leghamarabb meg kell szüntetni; ezeket az időszakokat a rövid távú kiegyenlítő tartalékokat és egyéb nélkülözhetetlen kiegészítő szolgáltatásokat kínáló megfelelő piaci eszközök kifejlesztésére kell felhasználni, és az e folyamathoz szükséges időre kell korlátozni.*

---

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).*

- (31) *Tekintettel arra, hogy a ciprusi átviteli rendszer nem kapcsolódik egyetlen tagállaméhoz sem, Ciprus nagyon sajátos kihívásokkal néz szembe a kiegyenlítő piacok szervezése és a kiegészítő szolgáltatások piaci alapú beszerzése során. Ciprust ezért mentesíteni kell az (EU) 2019/944 irányelv 40. cikkének (4) bekezdésében és 54. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelmények alól, amennyiben ez a rendszerbiztonság átmeneti időszak alatti biztosításához szükséges, nevezetesen addig, amíg a ciprusi átviteli rendszer rendszerösszekötőkön keresztül nem kapcsolódik más tagállamokéhoz.*
- (32) Ez az irányelv jogalapot hoz létre a személyes adatoknak az **(EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹** összhangban történő kezeléséhez. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a személyes adatok kezelésével kapcsolatos, az **(EU) 2016/679** rendeletben meghatározott valamennyi elv és kötelezettség teljesüljön, beleértve az adatminimalizálásra vonatkozókat is. Amennyiben ezen irányelv célja személyes adatok kezelése nélkül is elérhető, az **adatkezelőknek** anonimizált és összesített adatokra kell támaszkodniuk.

---

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).*

- (33) *Amennyiben az ezen irányelvben előírt intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az említett intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem sértik az EUMSZ 107. és 108. cikkének alkalmazását. A Bizottság hatáskörébe tartozik annak értékelése, hogy az állami támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.*
- (34) Az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (35) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen az integrált villamosenergia-piac szerkezetének a – különösen az indokolatlanul magas villamosenergia-árak megelőzését célzó – javítását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Az (EU) 2018/2001 irányelv módosítása

Az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikke (3) bekezdésének második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„E célból a közvetlen ártámogatási rendszerek tekintetében a támogatást piaci felár formájában kell nyújtani, amely többek között rögzített vagy csúszó felár lehet.

A második albekezdés nem alkalmazandó az (EU) 2019/943 rendelet 19d. cikkének (4) bekezdésében felsorolt ■ forrásokból előállított villamos energia támogatására, amelyre az említett rendelet 19d. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó.”

■

2. cikk

Az (EU) 2019/944 ■ irányelv módosításai

Az (EU) 2019/944 ■ irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) a 8. pont ■ helyébe a következő szöveg lép:

„8. »aktív felhasználó«: olyan végfelhasználó vagy együttesen tevékenykedő végfelhasználók csoportja, aki, illetve amely meghatározott területen lévő telephelyén belül előállított villamos energiát, vagy ■ más telephelyen belül saját előállítású vagy megosztott villamos energiát használ vagy tárol, vagy saját előállítású villamos energiát ad el vagy rugalmassági vagy energiahatékonysági rendszerekben vesz részt, feltéve, hogy nem e tevékenységek képezik elsődleges üzleti vagy szakmai tevékenységét.” ■ ;

b) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„10a. »energiamegosztás«: megújuló energia aktív felhasználók általi saját fogyasztása,

- a) amely energiát részben vagy egészben a tulajdonukban lévő, illetve általuk lízingelt vagy bérelt létesítmény által a telephelyen kívül vagy közös telephelyeken állítottak elő vagy tárolnak; vagy
- b) amihez a jogot egy másik aktív felhasználó ruházta rájuk, akár ingyenesen, akár vételár ellenében.”;

c) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„15a. »határozott idejű, rögzített áras villamosenergia-ellátási szerződés«: az ellátó és a végfelhasználó között létrejött olyan villamosenergia-ellátási szerződés, amely garantálja, hogy a szerződéses feltételek – az árat is beleértve – **a szerződés teljes időtartama alatt** változatlanok maradjanak, és amely ugyanakkor a rögzített áron belül rugalmas elemet, például csúcsidőszaki és völgyidőszaki árváltozásokat is tartalmazhat, **továbbá amely esetében a keletkező számla összegében csak olyan elemek idézhetnek elő változást, amelyeket nem az ellátók határoznak meg, mint például az adók és illetékek;**”

d) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„24a. »végső menedékes ellátó«: olyan ellátó, amelyet **■** arra **jelöltek** ki, hogy átvegye egy működését megszüntető szolgáltató felhasználóinak villamosenergia-ellátását;

24b. »energiaszegénység«: az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv* 2. cikkének 52. pontjában meghatározottak szerinti energiaszegénység;

24c. »rugalmas hálózati csatlakozási szerződés«: elektromos kapacitás hálózattal való összekapcsolásának jóváhagyott feltételei, amelyek a villamos energia átviteli hálózatba vagy elosztó hálózatba való betáplálásának és onnan történő vételezésének korlátozására és szabályozására vonatkozó feltételeket is magukban foglalják;

---

* *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).*”;

e) a 31. pont helyébe a következő szöveg lép:

„31. »megújuló energiaforrásokból előállított energia« vagy »megújuló energia«: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerinti, megújuló energiaforrásokból előállított energia vagy megújuló energia;”.

2. A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

Az ellátó szabad megválasztása

A tagállamok biztosítják, hogy minden felhasználó szabadon vásárolhasson villamos energiát az általa választott **ellátóktól**. A tagállamok biztosítják, hogy minden felhasználó egyidejűleg egynél több villamosenergia-ellátási szerződéssel **vagy energiamegosztási megállapodással** is rendelkezessen, és hogy e célból a felhasználók jogosultak legyenek arra, hogy a telephelyükhöz tartozó egyetlen csatlakozási pont egynél több fogyasztásmérő és számlázási pontot is lefedjen. **Amennyiben technikailag megvalósítható, a 19. cikkkel összhangban bevezetett okos mérési rendszerek felhasználhatók annak lehetővé tételére, hogy a felhasználók anélkül rendelkezessenek egyidejűleg több villamosenergia-ellátási szerződéssel vagy több energiamegosztási megállapodással, hogy ehhez különböző mérési rendszereket kellene telepíteni.”**

3. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Rugalmas hálózati csatlakozási szerződések

(1) A szabályozó hatóságnak vagy egy tagállam által kijelölt más hatóságnak vagy szervezetnek keretet kell kidolgoznia ahhoz, hogy az átvitelrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők lehetőséget kínálhassanak rugalmas hálózati csatlakozási szerződések létesítésére olyan területeken, ahol új csatlakozások számára csak korlátozott hálózati kapacitás áll rendelkezésre vagy nem áll rendelkezésre hálózati kapacitás. Ezt a keretet az (EU) 2019/943 rendelet 31. cikkének (3) bekezdésével, valamint 50. cikke (4a) bekezdésének első albekezdésével összhangban közzé kell tenni. A keretnek biztosítania kell, hogy:

- a) a rugalmas csatlakozások főszabályként ne késleltessék a hálózat megerősítését az azonosított területeken;***
- b) a hálózatfejlesztést követően a rugalmas hálózati csatlakozási szerződésekről a garantált szállításra vonatkozó hálózati csatlakozási szerződésekre való áttérésre meghatározott kritériumok alapján kerüljön sor; valamint***
- c) azon területek esetében, ahol a szabályozó hatóság vagy – amennyiben egy tagállam így rendelkezett – más illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a hálózatfejlesztés nem a leghatékonyabb megoldás, a rugalmas hálózati csatlakozási szerződések adott esetben állandó megoldást jelenthessenek, az energiatárolás vonatkozásában is.***

- (2) *Az (1) bekezdésben említett keret biztosíthatja, hogy a rugalmas hálózati csatlakozási szerződésekben legalább a következőket meghatározzák:*
- a) *a hálózatba betáplált és a hálózathálóból vételezett villamos energia maximális garantált mennyisége, valamint az ezen felüli rugalmas betáplálási és vételezési kapacitás, amely egész évben csatlakoztatható és időblokkok szerint differenciálható;*
  - b) *a mind a garantált, mind a rugalmas betáplálási és vételezési kapacitásokra alkalmazandó hálózati díjak;*
  - c) *a rugalmas hálózati csatlakozási szerződés jóváhagyott időtartama, valamint a teljes kért garantált kapacitáshoz való csatlakozás biztosításának várható időpontja.*

A rugalmas hálózati csatlakozás útján csatlakozó rendszerhasználónak bejegyzett tanúsító által tanúsított teljesítményszabályozó rendszert kell telepítenie.”

4. A 11. cikk a következőképpen módosul:

- a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„Határozott idejű, rögzített áras **villamosenergia-ellátási szerződésre** és dinamikus villamosenergia-árat tartalmazó szerződésre való jogosultság”;

b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) ■ A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti szabályozási keret lehetővé tegye, hogy az ellátók határozott idejű, rögzített áras **villamosenergia-ellátási szerződéseket**, valamint dinamikus villamosenergia-árat tartalmazó szerződéseket kínáljanak. A tagállamok biztosítják, hogy az okosmérővel rendelkező végfelhasználók legalább egy ellátótól, valamint minden olyan ellátótól, amely több mint 200 000 végfelhasználóval rendelkezik, kérhessék dinamikus villamosenergia-árat tartalmazó szerződés megkötését, továbbá hogy minden végfelhasználó legalább egy ellátótól, valamint minden olyan ellátótól, amely több mint 200 000 végfelhasználóval rendelkezik, kérhesse legalább egyéves, határozott idejű, rögzített áras **villamosenergia-ellátási szerződés** megkötését.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok mentesíthetik a 200 000-nél több végfelhasználóval rendelkező ellátókat a határozott idejű, rögzített áras villamosenergia-ellátási szerződések kínálására vonatkozó kötelezettség alól, ha:

- a) az adott ellátó csak dinamikus árat tartalmazó szerződéseket kínál;*
- b) a mentesség nem gyakorol negatív hatást a versenyre; valamint*
- c) a határozott idejű, rögzített áras villamosenergia-ellátási szerződésekből továbbra is kellő kínálat áll a végfelhasználók rendelkezésére.*

A tagállamok biztosítják, hogy az ellátók ne módosítsák egyoldalúan a határozott idejű, rögzített áras villamosenergia-ellátási szerződések feltételeit, valamint hogy ne szüntessék meg ezeket a szerződéseket azok lejárta előtt.”;

c) a szöveg a következő **■** bekezdésekkel egészül ki:

„(1a) Az e cikk (1) bekezdésében említett minden szerződés megkötése vagy meghosszabbítása előtt a végfelhasználók rendelkezésére kell bocsátani a főbb szerződéses feltételek összefoglalóját, szembetűnő módon és egyértelmű, lényegre törő nyelvezettel. Ennek az összefoglalónak **ismertetnie kell a 10. cikk (3) és (4) bekezdésében említett jogokat, valamint** tartalmaznia kell legalább **a következőket:**

- a) a teljes **ár és annak lebontása;**
- b) **arra vonatkozó tájékoztatás, hogy az ár rögzített, változó vagy dinamikus-e;**
- c) **az ellátó e-mail-címe és ügyfélszolgálati forróvonal; valamint**
- d) **adott esetben az egyszeri díjakra, a promóciókra, a kiegészítő szolgáltatásokra és az árengedményekre vonatkozó információk.**

A Bizottság e tekintetben iránymutatást nyújt. **■**

(1b) A tagállamok biztosítják, hogy a határozott idejű, rögzített áras villamosenergia-ellátási szerződésekkel rendelkező végfelhasználókat ne zárják ki a keresletoldali válaszban és az energiamegosztásban való részvételből – amennyiben a részvétel mellett döntenek –, valamint a nemzeti villamosenergia-rendszer rugalmassági szükségleteinek megvalósításához való aktív hozzájárulásból.”;

d) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) ■ A tagállamok biztosítják, hogy az ellátók teljeskörűen tájékoztassák a végfelhasználókat a **villamosenergia-szerződések különböző típusaival** járó lehetőségekről, költségekről és kockázatokról, továbbá hogy az ellátóknak ennek megfelelően minden információt meg kelljen adniuk a végfelhasználók számára, többek között arról is, hogy fel kell szereltetniük egy megfelelő villamosenergia-fogyasztásmérőt.

A szabályozó hatóságoknak:

- a) figyelemmel kell kísérniük a piaci fejleményeket, meg kell vizsgálniuk az új termékekben és szolgáltatásokban rejlő esetleges kockázatokat, és foglalkozniuk kell a visszaélészerű gyakorlatokkal;
- b) **megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, amennyiben nem megengedett szerződésmegszüntetési díjak kerültek azonosításra a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban.**”

5. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„15a. cikk

Az energiamegosztáshoz való jog

- (1) **A tagállamok biztosítják, hogy** minden háztartásnak, kis- és közép vállalkozásnak és közintézménynek – **valamint amennyiben egy tagállam úgy határozott, a végfelhasználók egyéb kategóriáinak** – joga legyen ahhoz, hogy aktív felhasználóként **megkülönböztetésmentes módon** energiamegosztásban vegyen részt **ugyanazon ajánlattételi övezeten vagy a tagállam által meghatározott szűkebb földrajzi területen belül.**

- (2) *A tagállamok biztosítják, hogy az aktív felhasználók magánmegállapodások alapján vagy egy jogi személyen keresztül jogosultak **legyenek** a megújuló energia egymás közötti megosztására. Az **energiamegosztásban való részvétel nem képezheti részét az aktív felhasználók elsődleges üzleti vagy szakmai tevékenységének.***
- (3) Az aktív felhasználók *kinevezhetnek egy* harmadik felet *energiamegosztás-szervezőnek a következő feladatok ellátása céljából:*
- a) *kommunikáció folytatása az energiamegosztási megállapodásokról más érintett jogalanyokkal – például az ellátókkal és a hálózatüzemeltetőkkel –, többek között az alkalmazandó tarifákhoz és díjakhoz, adókhöz vagy illetékekhez kapcsolódó szempontokról is;*
  - b) *támogatás biztosítása a mérőóra mögötti rugalmas terhelések, az elosztott megújulóenergia-termelés és a tárolóeszközök – amelyek az érintett energiamegosztási megállapodás részét képezik – irányításához és kiegyensúlyozásához;*
  - c) *szerződéskötés az energiamegosztásban részt vevő aktív felhasználókkal és számlák kiállítása azok részére;*
  - d) *a termelő- vagy tárolólétesítmény telepítése és üzemeltetése, beleértve a fogyasztásmérést és a karbantartást is.*

Az energiamegosztás-szervező vagy egy másik harmadik fél akár 6 MW teljesítményű tároló- vagy megújulóenergia-termelő létesítmény tulajdonosa vagy üzemeltetője is lehet anélkül, hogy ezáltal aktív felhasználónak minősülne, kivéve, ha az aktív felhasználók egyike részt vesz az energiamegosztási projektben. Az energiamegosztás-szervezőnek megkülönböztetésmentes szolgáltatásokat, valamint átlátható árakat, tarifákat és szolgáltatási feltételeket kell biztosítania. E cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontja tekintetében a 10., 12. és 18. cikk alkalmazandó. A tagállamok meghatározzák e bekezdés alkalmazásának kereteit.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az energiamegosztásban részt vevő aktív felhasználók(at):
- a) jogosultak legyenek a **hálózatba betáplált** megosztott villamos **energia mennyiségét levonni** a teljes mért **fogyasztásukból** egy, a kiegyenlítőenergia-elszámolási időszaknál nem hosszabb időintervallumon belül, **valamint** az alkalmazandó, **megkülönböztetéstől mentes** adók, illetékek és **a költségeket tükröző** hálózati díjak sérelme nélkül;
  - b) ezen irányelv szerinti végfelhasználókként illesse meg valamennyi fogyasztói jog és kötelezettség;

- c) *esetében ne legyen követelmény, hogy eleget tegyenek az ellátói kötelezettségeknek, amennyiben az energia megosztása legfeljebb 10,8 kW beépített kapacitással rendelkező különálló háztartások vagy legfeljebb 50 kW beépített kapacitással rendelkező többlakásos épületek között történik;*
- d) tisztességes és átlátható szerződési feltételeket tartalmazó *önkéntes* mintaszerződésekhez férjenek hozzá *az energiamegosztási* megállapodások tekintetében;
- e) az *energiamegosztási* megállapodásokkal kapcsolatban *az energiamegosztási megállapodások más résztvevőivel* felmerülő viták esetén a végfelhasználók számára a 26. cikkkel összhangban lehetővé kell tenni a bíróságon kívüli vitarendezést;

- e) ne szenvedjenek el tisztességtelen és megkülönböztető bánásmódot a piaci szereplők vagy azok mérlegkörfelelősei részéről;
- f) tájékoztatást kapjanak az ajánlattételi övezetek módosításának lehetőségéről az (EU) 2019/943 rendelet 14. cikkével összhangban, valamint arról, hogy az energiamegosztás joga ***e cikk (1) bekezdésével összhangban*** egy és ugyanazon ajánlattételi övezeten belülrre korlátozódik;
- g) ***az energiamegosztási megállapodásokról – vagy közvetlenül, vagy energiamegosztás-szervezőn keresztül – értesítsék az érintett rendszerüzemeltetőket és piaci szereplőket, az érintett ellátókat is beleértve.***

A tagállamok az első albekezdés c) pontjában említett maximális beépített kapacitást az alábbiaknak megfelelően kiigazíthatják:

- a) ***különálló háztartások esetében a beépített kapacitás legfeljebb 30 kW-ra növelhető;***
  - b) ***többlakásos épületek esetében a beépített kapacitás legfeljebb 100 kW-ra növelhető, vagy legfeljebb 40 kW-os minimumértékre csökkenthető; bármilyen csökkentés csak abban az esetben alkalmazható, ha azt a lakások átlagos méretének csökkenése következtében előálló sajátos körülmények kellőképpen indokolják.***
- (5) ***Amennyiben az energiamegosztási rendszerekben részt vevő egyéb végfelhasználó-kategóriák a középvállalkozásoknál nagyobbak, úgy a következő kiegészítő feltételek alkalmazandók:***
- a) ***a termelőlétesítmény energiamegosztási rendszerhez kapcsolódó beépített kapacitásának maximális mérete 6 MW lehet;***
  - b) ***az energiamegosztásra az érintett tagállam által meghatározott helyi területen vagy szűkebb földrajzi területen belül kerülhet sor.***

- (6) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett átvitelrendszer-üzemeltetők vagy elosztórendszer-üzemeltetők vagy más kijelölt szervek:
- a) a 23. cikkkel összhangban legalább havonta nyomon kövessék, összegyűjtsék, hitelesítsék és közöljék az érintett végfelhasználókkal és piaci szereplőkkel a megosztott villamos energiával kapcsolatos mérési adatokat, **valamint e célra létrehozzák a megfelelő informatikai rendszereket;**
  - b) megfelelő kapcsolattartó pontot biztosítsanak:
    - i. az energiamegosztási megállapodások nyilvántartásba vételéhez;
    - ii. **az energiamegosztásra vonatkozó gyakorlati információk rendelkezésre bocsátásához;**
    - iii. az adott fogyasztásmérő pontokra, a helyszín és a részvétel változásaira vonatkozó információk fogadásához; valamint
    - iv. adott esetben a számítási módszerek egyértelmű, átlátható és időben történő hitelesítéséhez.
- (7) A tagállamok megfelelő és megkülönböztetésmentes intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások hozzáférhessenek az energiamegosztási rendszerekhez. Ezek az intézkedések pénzügyi támogatási intézkedéseket vagy termelésfelosztási kvótát foglalhatnak magukban.

- (8) *A tagállamok biztosítják, hogy az állami hatóságok tulajdonában lévő energiamegosztási projektek a megosztott villamos energiát hozzáférhetővé tegyék kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az energiaszegénység által érintett felhasználók számára. Ennek során a tagállamok minden tőlük telhetőt megtesznek annak előmozdítása érdekében, hogy ezen hozzáférhetővé tett energia mennyisége átlagosan a megosztott energia legalább 10 %-át tegye ki.*
- (9) *A tagállamok előmozdíthatják a legfeljebb 800 W kapacitású, plug-in típusú mini napelemes rendszerek bevezetését az épületekben és épületeken.*
- (10) *A Bizottság az adminisztratív terhek növelése nélkül iránymutatást nyújt a tagállamok részére annak érdekében, hogy segítse őket az energiamegosztásra vonatkozó sztenderd megközelítés kialakításában, valamint hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a megújulóenergia-közösségek és a helyi energiaközösségek számára.*
- (11) *Ez a cikk nem sérti sem a felhasználók azon jogát, hogy a 4. cikkel összhangban megválasszák ellátójukat, sem az ellátók engedélyezésére vonatkozó nemzeti szabályokat.”*

6. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„18a. cikk

Ellátói kockázatkezelés

- (1) A **■** szabályozó hatóságok – *vagy amennyiben adott tagállam alternatív független illetékes hatóságot jelölt ki erre a célra, az ilyen kijelölt illetékes hatóságok – figyelembe véve az ellátó méretét és a piac szerkezetét, és amennyiben az indokolt, többek között stresszteszt végrehajtásával* biztosítják, hogy az ellátók:
- a) megfelelő fedezeti stratégiákat vezessenek be és hajtsanak végre annak érdekében, hogy a nagykereskedelmi villamosenergia-ellátás változásainak kockázatát a fogyasztókkal kötött szerződéseik gazdasági életképessége érdekében korlátozzák, miközben fenntartják a rövid távú piacokon a likviditást és az azokról érkező árjelzéseket;
  - b) *minden észszerű lépést megtegyenek annak érdekében, hogy csökkentsék az áramellátás kimaradásának kockázatát.*
- (2) Az ellátói fedezeti stratégiák magukban foglalhatják energiavásárlási megállapodások *vagy más megfelelő eszközök, például határidős szerződések* alkalmazását is. Amennyiben az energiavásárlási megállapodásoknak léteznek olyan kellően fejlett piacai, amelyek lehetővé teszik a tényleges versenyt, a tagállamok előírhatják, hogy az ellátók a nagykereskedelmi villamosenergia-árak változásainak való kockázati kitettségük egy részét megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiára vonatkozó olyan energiavásárlási megállapodások révén fedezzék, amelyek időtartama megfelel a fogyasztói oldalon fennálló kockázati kitettségük időtartamának, egyúttal tiszteletben tartva az uniós versenyjog előírásait.

(3) A tagállamok törekednek arra, hogy a helyi energiaközösségek és a megújulóenergia-közösségek számára hozzáférhetővé tegyék a fedezeti termékeket, *valamint megteremtsék az ehhez szükséges feltételeket.*”

7. A 27. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden lakossági fogyasztó, és ahol a tagállamok helyénvalónak tartják, a kisvállalkozások is egyetemes szolgáltatásban részesüljenek, azaz a tagállam területén belül joguk legyen a meghatározott minőségű villamos energiával való ellátásra, versenyképes, könnyen és egyértelműen összehasonlítható, átlátható, valamint megkülönböztetésmentes áron. Az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében a tagállamok az elosztórendszer-üzemeltetőket arra kötelezik, hogy fogyasztóikat hálózatukba az 59. cikk (7) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban, az ott meghatározott feltételek mellett és tarifák alapján kapcsolják be. Ez az irányelv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy a lakossági, továbbá a kis- és közepes méretű nem lakossági fogyasztóik piaci pozícióját erősítsék azzal, hogy népszerűsítik e fogyasztói csoportok körében az önkéntes képviseleti csoportosulás lehetőségét.”

7. Az irányelv a következő **■** cikkel egészül ki:

„27a. cikk

Végső menedékes ellátó

- (1) ***Amennyiben a tagállamok még nem hoztak létre végső menedékes ellátói rendszert, bevezetik azt*** legalább a lakossági fogyasztók ***részére az ellátás folyamatoságának biztosítása érdekében***. A végső menedékes ellátót tisztességes, **■** átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás keretében kell kijelölni.
- (2) ***Azoknak a végfelhasználóknak, akiket végső menedékes szolgáltatókhoz rendelnek, továbbra is rendelkezniük kell az ezen irányelvben meghatározott, felhasználóként őket megillető valamennyi jogukkal.***
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a végső menedékes ellátók haladéktalanul közöljék a hozzájuk rendelt felhasználókkal a szerződési feltételeket, és ***az új ellátó megtalálásához szükséges*** – legalább 6 hónapig ***tartó – időszakon keresztül*** biztosítsák számukra a szolgáltatás zökkenőmentes folytonosságát.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználók tájékoztatást és ösztönzést kapjanak arra, hogy piaci alapú ajánlatra térjenek át.
- (5) A tagállamok előírhatják a végső menedékes ellátó számára, hogy villamos energiával lássa el azokat a lakossági fogyasztókat, **valamint kis- és középvállalkozásokat**, akik, **illetve amelyek** nem kapnak piaci alapú ajánlatokat. Ebben az esetben az 5. cikkben foglalt szabályok alkalmazandók.”

8. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„28a. cikk

Védelem a **villamosenergia-ellátásból** való **kizárással** szemben

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a kiszolgáltatókban lévő felhasználók **és az energiaszegénység által érintett felhasználók teljes mértékben** védettek legyenek a villamosenergia-ellátásból való kizárással szemben, **ennek érdekében meghozva a megfelelő intézkedéseket, többek között a villamosenergia-ellátásból való kizárás és az egyéb hasonló intézkedések megtiltását**. Ezt a kiszolgáltatókban lévő felhasználók 28. cikk (1) bekezdése szerinti fogalmának részeként és a 10. cikk (11) bekezdésében meghatározott intézkedések sérelme nélkül kell biztosítani.

Amikor a tagállamok értesítik a Bizottságot ezen irányelv átültetéséről, kifejtik az első albekezdés és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot, az első albekezdés végrehajtása érdekében elfogadott intézkedések tekintetében.

- (2) *A tagállamok biztosítják, hogy az ellátók ne szüntessék meg a szerződéseket, és ne zárják ki a felhasználókat a villamosenergia-ellátásból azon az alapon, amelyet illetően a 10. cikk (9) bekezdésével összhangban panaszt kezelnek, vagy amely a 26. cikkel összhangban bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmus hatálya alá tartozik. Az ilyen panasz vagy az ilyen mechanizmus alkalmazása nem érinti a felek szerződéses jogait és kötelezettségeit. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hozhatnak az eljárással való visszaélés elkerülése érdekében.*
- (3) *Annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a felhasználók számára a kikapcsolás elkerülését, a tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket, amelyek magukban foglalhatják az alábbiakat:*
- a) *önkéntes szabályok előmozdítása az ellátók és a felhasználók számára a felhasználók általi hátralékos fizetés megelőzésére és kezelésére vonatkozóan; ezek a szabályok vonatkozhatnak a felhasználóknak az energiafelhasználásuk és -költségeik kezeléséhez nyújtott támogatásra, beleértve a szokatlanul magas energiafogyasztásnak vagy a téli és a nyári időszakon belüli felhasználásnak a jelzését, megfelelő rugalmas fizetési tervek felkínálását, adósságkezelési tanácsadást, önmérési leolvasásokat, valamint a felhasználókkal és a támogató ügynökségekkel való jobb kommunikációt;*
- b) *a felhasználók tájékoztatásának, valamint a jogaikkal és az adósságkezeléssel kapcsolatos ismereteinek az előmozdítása;*

- c) *finanszírozáshoz jutás, illetve utalványokhoz vagy támogatásokhoz való hozzáférés a számlák kifizetésének támogatása érdekében;*
- d) *a fogyasztásmérő-állás háromhavonta történő közlésének ösztönzése és megkönnyítése, illetve adott esetben rövidebb számlázási időszakonkénti közlés ösztönzése, amennyiben a számlázás gyakorisága és a számlainformációk közlése tekintetében az I. melléklet 2. pontjának a) és b) alpontjában foglalt kötelezettségek teljesítése olyan rendszer szerint történik, hogy a végfelhasználó rendszeresen saját maga olvassa le a fogyasztásmérő állását.”*

9. A 31. cikk (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az elosztórendszer-üzemeltetőnek minden esetben tartózkodnia kell a rendszerhasználókkal vagy azok csoportjaival – többek között a megújulóenergia-közösségekkel és a helyi energiaközösségekkel – szembeni, különösen a saját kapcsolt vállalkozásai javára történő megkülönböztető bánásmódtól.

(3) **■** Az *elosztórendszer-üzemeltetők* a rendszerhasználókat megfelelő módon *tájékoztatják* annak érdekében, hogy azok hatékonyan hozzáférhessenek a rendszerhez és használni tudják azt. Az *elosztórendszer-üzemeltetők kötelesek* egyértelmű és átlátható módon információkat közzétenni különösen a működési területén új csatlakozások számára rendelkezésre álló kapacitásról, *nagy térbeli részletezettséggel, tiszteletben tartva a közbiztonságot és az adatok bizalmas jellegét*, beleértve a szűk keresztmetszetek által érintett *területeken a csatlakozási kérelem tárgyát képező kapacitást és a rugalmas csatlakozás lehetőségét* is. *Ennek az információnak tartalmaznia kell az új csatlakozások számára rendelkezésre álló kapacitás kiszámításához használt kritériumokat is. Az elosztórendszer-üzemeltetőknek* rendszeresen, de *minden esetben* legalább negyedévente *frissíteniük kell ezeket az információkat.*

Az elosztórendszer-üzemeltetők emellett kötelesek egyértelmű és átlátható információkat biztosítani a rendszerhasználók részére csatlakozási kérelmeik státuszáról és kezeléséről. Az ilyen tájékoztatást a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül kell nyújtaniuk. ***Amennyiben a kért csatlakozást nem adják meg, de el sem utasítják véglegesen, az elosztórendszer-üzemeltetők kötelesek rendszeresen, de legalább negyedévente frissíteni ezeket az információkat.***

- (3a) Az elosztórendszer-üzemeltetőknek lehetőséget kell biztosítaniuk a rendszerhasználóknak arra, hogy a hálózati csatlakozás igénylését, valamint a vonatkozó dokumentumok benyújtását kizárólag digitális formában végezzék.***
- (3b) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a (3) bekezdést azokra az integrált villamosenergia-ipari vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót vagy kis, szigetüzemben működő rendszereket látnak el. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy alacsonyabb küszöbértéket alkalmaznak, mint a 100 000 rácsatlakozott felhasználó.***

A tagállamok arra ösztönzik a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót kiszolgáló integrált villamosenergia-ipari vállalkozásokat, hogy évente egyszer bocsássák a rendszerhasználók rendelkezésére a (3) bekezdésben említett információkat, és e célból mozdítsák elő az elosztórendszer-üzemeltetők közötti együttműködést.”

10. A 33. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv* sérelme nélkül biztosítják a szükséges szabályozási keretet a nyilvánosan hozzáférhető és az (EU) 2018/2001 irányelv 20a. cikkével összhangban intelligens és kétirányú töltőfunkciókkal rendelkező magán elektromos töltőállomások elosztóhálózatokhoz való csatlakoztatásának elősegítése céljából. A tagállamok biztosítják, hogy az elosztórendszer-üzemeltetők – többek között a hálózathoz való csatlakozás céljából – megkülönböztetésmentes módon működjenek együtt valamennyi olyan vállalkozással, amely elektromos meghajtású járművekhez való töltőállomás tulajdonosa, ilyen töltőállomást fejleszt, üzemeltet vagy irányít.

---

* *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/94/EU irányelve (2014. október 22.) az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., 1. o.).*”

11. A 40. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6a) Az e cikk (5) és a (6) bekezdésében foglalt követelmények nem alkalmazandók az (EU) 2019/943 rendelet 7a. cikkével összhangban beszerzett csúcskiegyenlítő termékekre.”

12. A 59. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) ■ más szabályozó hatóságokkal szoros koordinációban annak biztosítása, hogy az (EU) 2016/1719 bizottsági rendelettel* összhangban létrehozott egységes felosztási platform, a villamosenergia-piaci ENTSO és az EU DSO teljesítsék az ezen irányelv, az (EU) 2019/943 rendelet, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 59., 60. és 61. cikke alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és az egyéb releváns uniós jogszabályok szerinti – többek között a határokon átnyúló ügyekkel kapcsolatos –, valamint az ACER határozataival összefüggő kötelezettségeiket, továbbá azon esetek együttes azonosítása, amikor az egységes felosztási platform, a villamosenergia-piaci ENTSO és az EU DSO nem tesz eleget vonatkozó kötelezettségeinek; amennyiben a szabályozó hatóságok a meg nem felelés együttes azonosítása céljából indított konzultációk megkezdését követő négy hónapon belül nem tudnak megállapodásra jutni, az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikke (10) bekezdésének megfelelően az ügyet határozathozatalra az ACER elé kell utalni;

---

* A Bizottság (EU) 2016/1719 rendelete (2016. szeptember 26.) a hosszú távú kapacitásfelosztásra vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 259., 2016.9.27., 42. o.);

ii. a z) pont helyébe a következő szöveg lép:

„z) ■ a saját termelésű *villamos energia fogyasztása, az energiamegosztás, a megújulóenergia-közösségek* és a helyi energiaközösségek fejlődésének útjában álló *indokolatlan akadályok és korlátozások*, többek között az 58. cikk d) pontjával összhangban a rugalmas, elosztott energiatermelésre észszerű időn való *csatlakozást gátló* akadályok és korlátozások megszüntetésének figyelemmel kísérése.”;

b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az egységes felosztási platform, a villamosenergia-piaci ENTSO vagy az EU DSO székhelye szerinti tagállamban működő szabályozó hatóság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjon ki azokra a jogalanyokra, amelyek nem teljesítik az ezen irányelv és az (EU) 2019/943 rendelet szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az ACER-re vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatát, illetve javaslatot tegyen ilyen szankciók kiszabására az illetékes bíróságok felé.”

13. A 66. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A 40. cikk (4) bekezdésétől eltérve Észtországban, Lettországon és Litvániában az átvitelrendszer-üzemeltetők számára lehetővé kell tenni, hogy támaszkodhassanak a belföldi villamosenergia-tároló szolgáltatók, az átvitelrendszer-üzemeltetőkkel kapcsolatban álló vállalkozások és az átvitelrendszer-üzemeltetők tulajdonában lévő egyéb létesítmények által nyújtott kiegyenlítő szabályozási szolgáltatásokra.

Az 54. cikk (2) bekezdésétől eltérve Észtország, Lettország és Litvánia egyrészt engedélyezheti az átvitelrendszer-üzemeltetői és az átvitelrendszer-üzemeltetőkkel kapcsolatban álló vállalkozásai számára, hogy nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes pályázati eljárás lefolytatása nélkül energiatároló létesítményeket tulajdonoljanak, fejlesszenek, kezeljenek és üzemeltessenek, másrészt pedig engedélyezheti, hogy az ilyen energiatároló létesítmények villamos energiát vásároljanak vagy értékesítsenek a kiegyenlítő szabályozási piacokon.

Az első és a második albekezdésben említett eltéréseket legfeljebb három évig lehet alkalmazni azon időpontot követően, hogy Észtország, Lettország és Litvánia csatlakozott a kontinentális európai szinkronterülethez.

Amennyiben az ellátás biztonságának megőrzése érdekében szükséges, a Bizottság a kezdeti hároméves időszakot legfeljebb öt évvel meghosszabbíthatja.

(7) *A 40. cikk (4) bekezdésétől és az 54. cikk (2) bekezdésétől eltérve Ciprus engedélyezheti, hogy átvitelrendszer-üzemeltetője nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes pályázati eljárás lefolytatása nélkül energiátároló létesítményeket tulajdonoljon, fejlesszen, kezeljen és üzemeltessen.*

Az első albekezdésben említett eltérés addig alkalmazható, amíg a ciprusi átviteli rendszer rendszerösszekötőn keresztül nem csatlakozik más tagállamok átviteli rendszereihez.”

14. Az irányelv a következő **■** cikkel egészül ki:

„66a. cikk

A megfizethető energiához való hozzáférés villamosenergiaár-válság idején

(1) A **Tanács a Bizottság javaslatára, végrehajtási** határozat útján regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válságot hirdethet ki, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

a) nagyon magas – az előző öt év átlagárának legalább két és félszeresét **és legalább 180 EUR/MWh-t elérő – átlagárak** tapasztalhatók a nagykereskedelmi villamosenergia-piacokon, amelyek várhatóan legalább további hat hónapig fennmaradnak. **Az előző öt év átlagárának kiszámítása során nem kell figyelembe venni azokat az időszakokat, amikor regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válság megállapítására került sor;**

- b) a villamos energia kiskereskedelmi árának jelentős, **70 % körüli** emelkedése következik be, és várhatóan legalább további **három** hónapig tart.

- (2) *Az (1) bekezdésben említett végrehajtási határozatban meg kell határozni az említett végrehajtási határozat érvényességi idejét, amely legfeljebb egyéves időtartamra szólhat. Ez az időszak a (8) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban egymást követő, legfeljebb egyéves időszakokra meghosszabbítható.*
- (3) *A regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válságnak az (1) bekezdéssel összhangban történő megállapítása esetén a belső piac indokolatlan torzulásának elkerülése érdekében biztosítani kell a tisztességes versenyt és a méltányos kereskedelmet a végrehajtási határozat által érintett összes tagállam között.*
- (4) *Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén a Bizottság regionális vagy uniós szintű villamosenergiaár-válság megállapítására irányuló javaslatot terjeszt elő, amelynek tartalmaznia kell a végrehajtási határozat javasolt érvényességi idejét is.*
- (5) *A Tanács minősített többséggel módosíthatja a (4) és a (8) bekezdés alapján benyújtott bizottsági javaslatot.*

- (6) Amennyiben a **Tanács** az (1) bekezdés szerinti **végrehajtási** határozatot fogadott el, a tagállamok a határozat érvényességének időtartama alatt célzott **ideiglenes** állami beavatkozásokat alkalmazhatnak a kisvállalkozások és a középvállalkozások villamosenergia-ellátásának árképzésében. Az ilyen állami beavatkozásoknak:
- a) a kedvezményezett előző év ugyanazon időszakában mért fogyasztásának legfeljebb 70 %-ára kell korlátozódniuk, és továbbra is ösztönözniük kell a keresletcsökkentést;
  - b) meg kell felelniük az 5. cikk (4) és (7) bekezdésében meghatározott feltételeknek;
  - c) adott esetben meg kell felelniük az e cikk (7) bekezdésében foglalt feltételeknek;
  - d) **olyan kialakítással kell rendelkezniük, hogy a lehető legkisebbre csökkenjen a belső piac káros széttöröttségét.**

- (7) Amennyiben a **Tanács** az (1) bekezdés szerinti **végrehajtási** határozatot fogadott el, a tagállamok a határozat érvényességének időtartama alatt – az 5. cikk (7) bekezdésének c) pontjától való eltérés révén – a villamosenergia-ellátás árképzésébe az 5. cikk (6) bekezdése vagy e cikk (6) bekezdése alapján történő célzott állami beavatkozás alkalmazása esetén kivételesen és ideiglenesen költség alatti árat állapíthatnak meg a villamosenergia-ellátásra, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:
- a) a lakossági fogyasztók számára meghatározott ár a háztartások medián fogyasztásának legfeljebb 80 %-ára vonatkozik, és továbbra is ösztönzi a keresletcsökkentést;
  - b) az ellátók között nincs megkülönböztetés;
  - c) az ellátók **átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon** ellentételezést kapnak a költségszint alatti áron nyújtott szolgáltatásért;
  - d) valamennyi ellátó jogosult arra, hogy a villamosenergia-ellátásra vonatkozóan a költségszint alatti áron azonos alapon kínáljon ajánlatokat;
  - e) **a javasolt intézkedések nem torzítják a belső villamosenergia-piacot.**

(8) A Bizottság a (2) bekezdés szerint meghatározott érvényességi időszak letelte előtt kellő időben értékeli, hogy az (1) bekezdésben foglalt feltételek továbbra is teljesülnek-e. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltételek továbbra is teljesülnek, javaslatot nyújt be a Tanácsnak az (1) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási határozat érvényességi idejének meghosszabbítására. Amennyiben a Tanács úgy határoz, hogy meghosszabbítja az érvényességi időt, a (6) és a (7) bekezdést e meghosszabbított időszak alatt alkalmazni kell.

A Bizottság folyamatosan értékeli és nyomon követi az e cikknek megfelelően elfogadott intézkedésekből eredő hatásokat, továbbá rendszeresen közzéteszi ezen értékelések eredményeit.”

15. *A 69. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:*

„(2) A Bizottság 2025. december 31-ig felülvizsgálja ezen irányelv végrehajtását, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A Bizottság adott esetben a jelentéssel együtt vagy annak benyújtását követően jogalkotási javaslatot terjeszt elő.

A Bizottság felülvizsgálata értékeli mindenekelőtt a végfelhasználóknak kínált szolgáltatások minőségét, valamint azt, hogy ezen irányelv megfelelően védi-e a felhasználókat, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat és az energiaszegénység által érintett felhasználókat.”

3. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ... [hat hónappal ezen irányelv hatálybalépésének napja után]-ig megfeleljenek.

Az ezen cikk első albekezdésétől eltérve a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 1. cikk 2. és 4. pontjának ... [24 hónappal ezen irányelv hatálybalépésének napja után]-ig megfeleljenek.

A tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot e rendelkezésekről.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat az intézkedéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő **huszadik** napon lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök